

maaste i dette Ting som i Landstinget kunde enes om at bringe denne Sag til Afslutning, som nu har været behandlet saa længe, og jeg skal der kun overfor flere Udtalelser fra ærede Medlemmer tilføje dette, at det at udsætte en Bestemmelse om, hvad der kaldes Valgdagsfrihed, i dette Lovforslag ikke vil være noget Skridt til at skaffe denne Lov frem. Følgen af, at man gør det, er simpelthen, at dette Lovforslag ikke bliver til Lov, og det er altså ingen Vej til at gøre et Skridt frem paa denne Bane, det er en Vej til at forhindre dette Lovforslag fra at komme ud som Lov og altsaa bevirke, at de Fordele, som kommer forstellige Samfundsklasser til gode, og som kunne naas ved dette Lovforslag, ikke blive naaede. Det er ikke nogen Vej til at fremtvinge Bestemmelser om Valgdagens Frihed, thi de ville ikke komme ad denne Vej. Hvad det Spørgsmaal angaar, om saadanne Bestemmelser skulle optages eller ikke optages paa Valgloven eller Love, der staa i Forbindelse med Valgene, saa har jeg oftere udtalt, at det er en Sag, der ligger udenfor min Forretningskreds, idet saadanne Love henhøre under Indenrigsministeren, og hvorvidt han vil bringe saadanne Ting i Forslag, og hvorvidt der er nogen Udsigt til, at de ville kunne gaa igennem i Tingene, det er Spørgsmaal, som jeg ikke kan udtale nogen Mening om.

Berg: Spørgsmaalet om, hvad der er afgjort udenfor Tinget, ligger udenfor, hvad den høje Minister efter hans udtalte Erklæring har været med til; derimod er det jo ikke givet, at Ustalerne ikke ellers kunne være foresaldne; men det skal jeg nu ikke komme ind paa. Hvad Lovforslaget i øvrigt angaar, er det mig aldeles ubegribeligt — det være sagt lige over for den høje Minister og det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (H. J. Larsen) — hvorfor der ikke, naar der staa „Folketikkens Helligdage samt paa Grundlovsdagen“ kan sættes Valgdagen til i Titlen. For øvrigt skal jeg ikke lægge vægt paa Titlen; thi det er mig ikke om Titlen at gøre; men hvorledes der kan komme Strid om Indholdet, Djemedet, er mig ubegribeligt. Det forekommer mig ogsaa, at den ærede Minister ikke kan drage den Slutning, at fordi man stemte imod andre og videre gaaende Forslag i Landstinget, i Særdeleshed naar man fik Ministerens Støtte, kan man ikke stemme for saa læmpelige og for Djemedet ret gavnlige Forslag, som ere stillede af de ærede Medlemmer for Langeland og Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds, og som aldrig have foreligget i Landstinget. Naar den ærede

Minister siger, at Tinget i Fjor tog Standpunkt paa Spørgsmaalet om Valgdagen, saa veed jeg ikke rettere, end at vi stemte for det to Gange, at der er faldet to Folketingsafstemninger, i ethvert Fald en, for Valgdagsfriheden; men det kunne vi jo se efter. — Jeg taler det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Bjørnbaa) for hans Repetition af hans første Foredrag. Nu vil jeg ganske rolig lade dem, der have hørt os, og dem, der mulig kunne falde paa at læse Tidenden paa det Punkt, overveje, hvorvidt jeg har fortaet det ærede Medlem rigtig første Gang eller ej. — Jeg har en noget anden Mening end det ærede Medlem for Assens (Berntsen) om de bevægende Kræfter paa de to Sider her i Tinget. Det ærede Medlem mener, at de bevægende Kræfter for vor Deltagelse i den saglige Forhandling er Storpolitisk. Jeg skal sige det ærede Medlem, at jeg kan ikke forstaa andet, end at disse Gentagelser, denne stadige Fremstilling af, hvor saglige de ere, i Virkeligheden kun er, naar man ser ret til, et Stærnbrædt for de storpolitiske Bevægelser, efter hvilke de kunne forsthyde Stillingen her i Tinget fra, hvad Valgdagen mente, det skulde være. Saa forstelligt kunne to imidlertid se paa denne Sag. Dette være sagt med Hensyn til Regiebogen. — Det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds kan jeg ikke gøre tilpas, han har en Følelse af Højesteretskendelser, naar jeg taler. Jeg vilde ønske, at han blev dem lige saa sølgagtig, som vi ere nøbte til at være Højesteretskendelser; jeg tror, det vilde have en væsentlig Forbedring paa ham og bringe ham tilbage til tidligere Tidens Standpunkter. Jeg tror, det ærede Medlem vil give mig Ret i, at folketikkelig Sindelag er en virkelig Løstkraft for meget godt; jeg vil ikke sige, at den al Tid er Løstkraft for Demokratisme. I politisk Henseende kan den ofte forenes med den forreste Reaktion, men jeg erkender fuldt, at det fromme kirkelige Sindelag er en stærk, drivende Kraft, som man skal tage Hensyn til. Men paa den anden Side haaber jeg, at ærede Medlemmer ville være enige med mig i, at et hyllet, fromt Sindelag absolut ikke kan træde i det ægtes Sted, og at man ogsaa er enig i, at et hyllet, fromt, kirkeligt Sindelag eller et Sindelag, der gaar i Retning af at blande virkelig Religiøsitet ind i Spørgsmaal her, i dette, som Grundtvig sagde, hedenste Folkethus, er malplaceret. Det er ikke til Gode for Religionen, at vi i saadanne borgerlige Forhold som her understhyde saadanne kirkelige og anti-kirkelige Begreber. Saaledes have vi ikke forstaaet det tidligere. Det er muligt, at det ærede